

POZMĚŇOVACÍ NÁVRH

Vládní návrh zákona o ochraně památkového fondu a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochraně památkového fondu) (sněmovní tisk 666)

Celý § 51 vládního návrhu zákona se upravuje do tohoto znění:

§ 51

Vyjádření památkového ústavu

- (1) Orgán památkové péče po obdržení žádosti podle § 48, 49 nebo 50 si vyžádá vyjádření památkového ústavu k zamýšlené práci nebo restaurování.
- (2) Památkový ústav doručí orgánu památkové péče písemné vyjádření ve lhůtě 20 dnů ode dne doručení žádosti o jeho vypracování.
- (3) Písemné vyjádření musí spolu s odůvodněním obsahovat formulaci, zda je možné zamýšlenou práci nebo restaurování provést.
- (4) Ve zvlášť složitých případech může orgán památkové péče stanovit lhůtu delší než je lhůta stanovená v odstavci 2; celková lhůta pro doručení vyjádření však nesmí překročit 50 dnů.
- (5) Nevydá-li památkový ústav vyjádření ve lhůtě dle odstavce 2 nebo odstavce 4, rozumí se, že s obsahem žádosti v celém jejím rozsahu souhlasí a v tomto smyslu dále uvažuje správní orgán v procesu posuzování žádosti.
- (6) Po dobu stanovenou v odstavcích 2 nebo 4 neběží správní lhůta pro vydání posouzení.

Odůvodnění:

ad odst. 1)

Vládní návrh, který rozlišuje v odst. 2 mezi situacemi, kdy je vyjádření památkového ústavu obligatorní (u národní kulturní památky, žádosti o restaurování, památky s mezinárodním statutem) a kdy závisí na libovůli správního úředníka nebo památkového ústavu (ostatní případy, které představují převážnou většinu správní agendy), je evidentně potenciálním zdrojem korupce jak na straně správního úřadu, tak i památkového ústavu. Zejména pochybné je toto ustanovení z odborného hlediska, například u kulturních památek. Není zřejmé, proč například u restaurování nástěnné dekorativní malby z 19. století v domě, který je kulturní památkou, musí být vždy vydáno vyjádření památkového ústavu, zatímco u celkové opravy tohoto domu nebo například renesanční tvrze nikoliv. Ustanovení povede

k takovým případům, že u srovnatelných měst jako je například Český Krumlov a Jindřichův Hradec, nebude v případě Jindřichova Hradce, který není památkou UNESCO, celková obnova domu na hlavním náměstí vyžadovat povinné vyjádření památkového ústavu, zatímco na okraji Českého Krumlova, který je památkou UNESCO, bude toto vyjádření povinné i u výměny shnilého výkladce z 1. republiky někde ve dvoře. Takový přístup je zcela nesystémový. Vyjádření památkového ústavu musí být vždy obligatorní, avšak musí být zároveň takové, aby z něj bylo patrné stanovisko památkového ústavu a aby byly striktně dodržovány správní lhůty.

ad odst. 3)

Ustanovení předchází častým situacím, kdy NPÚ vydává v rámci vyjádření obsáhlá pojednání o objektu, který je předmětem žádosti, přičemž není patrné, jaké je jeho stanovisko vzhledem k žádosti, respektive k navrhované úpravě. Použitelnost takových vyjádření v procesu správního řízení je nízká.

ad odst. 5)

Návrh předchází situacím, kdy se správní řízení dle zákona o památkové péči vlečou v rozporu se správním řádem celé měsíce a poškozují práva vlastníků a koneckonců i památek, které potřebují opravu, mnohdy rychlou. Vládní návrh předpokládá, že pro část vyjádření památkového ústavu bude platit, že budou-li doručeny po zákonem stanovené lhůtě, správní orgán k nim nepřihlédne. V praxi však nelze nijak zajistit, aby k jejich obsahu správní orgán nepřihlížel a na takováto ve správní lhůtě nevydaná vyjádření dokonce nečekal. Ustanovení vládního návrhu věc důsledně neřeší. Pozměňovací návrh, dle něhož jsou tato vyjádření považovaná za kladná v celém rozsahu žádosti, je jednoznačnou motivací pro památkový ústav, aby dodržoval správní termíny stanovené mu zákonem, jinak ponese věcnou a zejména kulturní a služební zodpovědnost za prodlení, jež je rovněž porušením zákona, konkrétně ustanovení odst. 2 a odst. 4. Lhůty 20 a 50 dní, které zákon památkovému ústavu dává, jsou dostatečné i pro posouzení náročných případů. Pokud není v této lhůtě vyjádření památkovému orgánu doručeno, lze předpokládat, že žádost není z hlediska památkové péče významná a že neohrožuje hodnoty věci, již se žádost týká. Správní řízení vedená dle památkového zákona nemohou být v rámci českého právního řádu nesrovnatelně výjimečná z hlediska skutečných správních termínů, a to zvláště za situace, kdy je památkový ústav organizací zřizovanou ministerstvem kultury.